

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ประกอบการในการจัดทำบัญชีสำหรับธุรกิจนิติบุคคลในจังหวัดลำปาง โดยได้ดำเนินการดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ทำการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการประเภทนิติบุคคลในจังหวัดลำปาง ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด โดยใช้แบบสอบถามวัดความคิดเห็นของผู้ประกอบการในการจัดทำบัญชี กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาเป็นผู้ประกอบการประเภทนิติบุคคล ในจังหวัดลำปาง จำนวน 270 ราย

บุคคลที่เป็นเป้าหมายในการให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นได้แก่ ผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการ หรือเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ หรือกรรมการผู้จัดการบริษัท

วิธีการศึกษาและการเก็บข้อมูล

ดำเนินการศึกษา และจัดเก็บข้อมูลดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการประเภทนิติบุคคลในจังหวัดลำปางเกี่ยวกับทัศนคติในการจัดทำบัญชีโดยจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างตามชื่อ ที่อยู่จากทะเบียนรายชื่อผู้ประกอบการของสำนักงานทะเบียนการค้า จังหวัดลำปาง ทุกอำเภอ รวมทั้งสิ้นจำนวน 13 อำเภอ ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบ่งตามกลุ่มธุรกิจ แล้วทำการสุ่มในแต่ละกลุ่มแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling) จากธุรกิจแต่ละประเภทตามสัดส่วนของกลุ่มธุรกิจที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง ในระดับความเชื่อมั่น 95 % จำนวน 270 ราย¹ ดังต่อไปนี้

¹นราศรี ไหววานิชกุล และชูศักดิ์ อุคมศรี , ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ (กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), หน้า 103.

ลักษณะธุรกิจ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
พาณิชย์กรรม	727	91
อุตสาหกรรม	323	40
บริการ	<u>1,110</u>	<u>139</u>
รวม	<u>2,160</u>	<u>270</u>

หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการกรอกแบบสอบถามมาวิเคราะห์สรุปผลโดยใช้โปรแกรม SPSS /PC⁺

ข้อมูลทุติยภูมิ(Secondary data)

ศึกษาจากหนังสือ เอกสาร และบทความทางวิชาการต่าง ๆ ในประเทศ และงานวิจัยเกี่ยวกับหลักการบัญชี กฎหมายบัญชี และการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการบริหารธุรกิจ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลขั้นพื้นฐานประกอบด้วยข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลธุรกิจ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists) มุ่งสำรวจสถานภาพของผู้ตอบ และข้อมูลธุรกิจดังนี้

- (1) เพศ
- (2) อายุ
- (3) ระดับการศึกษาสูงสุด
- (4) ประเภทของธุรกิจ
- (5) ลักษณะของธุรกิจ
- (6) ระยะเวลาในการก่อตั้ง
- (7) ประสบการณ์การทำงาน
- (8) การเริ่มการก่อตั้งธุรกิจ
- (9) ขนาดธุรกิจ
- (10) วิธีการจัดทำบัญชี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ประกอบการในการจัดทำบัญชีเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยมีคำถามที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ประกอบการในการจัดทำบัญชี 9 ด้าน รวม 61 ข้อ ดังนี้

- (1) วัตถุประสงค์ในการจัดทำบัญชี
- (2) ความจำเป็นทางกฎหมาย
- (3) การใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการบริหาร
- (4) ด้านบุคลากร
- (5) การใช้เทคโนโลยี
- (6) การวางแผนภาษีอากร
- (7) การให้ความสำคัญต่อหลักการบัญชี
- (8) การให้ความสำคัญต่อระบบบัญชีและระบบเอกสาร
- (9) การใช้บริการจากสำนักงานบัญชี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น ๆ ของผู้ประกอบการในการจัดทำบัญชี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลชื่อที่อยู่ผู้ประกอบการประเภทนิติบุคคลในจังหวัดลำปาง รวมทั้งสิ้น 13 อำเภอ จากสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดลำปาง ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2544 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 2,160 ราย

2. สุ่มตัวอย่างโดยแบ่งกลุ่มธุรกิจออกเป็นกลุ่มพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม และบริการ แล้วทำการสุ่มในแต่ละกลุ่มแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling) จำนวน 270 ราย จากธุรกิจแต่ละกลุ่มตามสัดส่วนของกลุ่มธุรกิจที่จดทะเบียนที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง

3. ได้คัดเลือกผู้ช่วยในการเก็บข้อมูลจำนวน 60 คน เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยชี้แจงให้ผู้ช่วยเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย ความหมายของคำถาม และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม 2544 ถึงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2545 โดยผู้ช่วยออกไปเก็บข้อมูลคนละ 4-5 ชุด หากมีสถานประกอบการธุรกิจใดที่เลิกไปแล้วหรือย้าย และไม่ได้แจ้งต่อสำนักงานทะเบียนการค้าก็จะทำการสุ่มตัวอย่างใหม่ ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลทั้งหมดครบจำนวน 270 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ทั้งหมด นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/PC⁺ (Statistical Package for Social Sciences / Personal Computer Plus)

การคำนวณค่าสถิติ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ และลักษณะธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม จากแบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ประกอบการในการจัดทำบัญชีจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X})

การแปลผลข้อมูล

ข้อมูลวิเคราะห์จากแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีการแปลผลโดยใช้ข้อเกณฑ์คะแนนดังนี้²

1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายถึง	มาก
4.50 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการศึกษา

คำศัพท์ที่สำคัญ ในการจัดทำรายงานการค้นคว้าโดยอิสระมีดังนี้

ทัศนคติ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการจัดทำบัญชี

การจัดทำบัญชี³ หมายถึง การจดบันทึกรายการค้า หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในแต่ละวัน

และการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานทางการเงิน

² กนกทิพย์ พัฒนাবัวพันธ์, การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อการวิจัยการศึกษา(เชียงใหม่:คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,2539) หน้า 58.

³ สมเดช โรจน์คุรีเสถียร , เทคนิคการวางระบบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ (กรุงเทพฯ ๑: สำนักพิมพ์ธรรมนิติ,2539) หน้า 7.